

בית משפט לתביעות קטנות בנתניה

27 אוגוסט 2015

ת"ק 15-02-52914 אלרון נ' העמותה למען עתיד טבעוני

1

בפני כב' הרשמת הבכירה - יפעת אונגר ביטון

התובע משה אלרון

נגד

הנתבעת העמותה למען עתיד טבעוני

2

3

החלטה

4

5 עסקינן בתביעה קטנה ע"ס 1,500 ₪ בגין שיגור דבר פרסומת לתובע, ע"י הנתבעת. התובע טוען כי
6 השיגור נעשה שלא בהסכמתו, בניגוד לסעי' 30 לחוק התקשרות (בזק ושידורים), תשמ"ב – 1982.

7

8 הצדדים חלוקים בשאלה מקדמית, שבה מצאתי לדון בטרם הדין לגופה של המחלוקת – האם הסעי'
9 הנ"ל חל על הנתבעת, שהנה עמותה, ואף מוגדרת כמוסד ללא כוונת רווח (להלן: "מלכ"ר")?

10

11 לשיטת התובע, הסעי' הנ"ל חל על עמותה, בהתאם להגדרות המונחים "דבר פרסומת" ו- "מפרסם"
12 בסעיף הנ"ל. עוד טען כי באין החרגה מפורשת בחוק, אין להימנע מלהחיל אותו על הנתבעת, קל
13 וחומר כי חויבה בעבר ע"י בית משפט בגין שיגור הודעות באופן דומה. כמו כן הוא מפנה לפרשנות
14 החוק ומטרת החקיקה בפסיקתו של בית המשפט העליון. טוען עוד התובע, כי הצעת החוק לתיקון
15 הסעיף הנ"ל אין בה משום סימוכין לכך שעסקינן בהסדר שלילי.

16

17 מנגד, מבקשת הנתבעת לקבוע כי אין הסעי' הנ"ל חל על עמותות. היא נשענת בטיעוניה על לשון
18 החוק, אשר, לדבריה, קובע פרסומים בעניין תרומות לעמותות, כחריגים לכלל האוסר פרסום.
19 לשיטתה, פרשנות אחרת, היא הבנה לא נכונה של תכלית החוק, ושל כוונת המחוקק.

20

21 עוד מפנה הנתבעת לדבר המחוקק בישיבת הוועדה המשותפת לעניין התיקון לחוק מיום 20.11.2006.
22 הנתבעת הפנתה גם לדברי המלומד דן חי בספרו "תורת המסר – בין דיבור ישיר ל"ספאם" (2012).
23 עוד סבורה הנתבעת כי המחוקק הביע דעתו, שללא תיקון מפורש של החוק כך שיחול על עמותות, או
24 גופים ללא כוונת רווח, אין אפשרות לתבוע עמותה על פיו (מתוך הצעת התיקון לחוק).

24

25 על כן, טוענת הנתבעת שאין מדובר בלאקונה כי אם בהסדר שלילי. הנתבעת הפנתה גם לפסיקה של
26 בתי המשפט לתביעות קטנות, כמוזכר בסיכומיה.

26

27

סעי' 30א' הנ"ל קובע:

28

בית משפט לתביעות קטנות בנתניה

27 אוגוסט 2015

ת"ק 15-02-52914 אלרון נ' העמותה למען עתיד טבעוני

1 "דבר פרסומת" – מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד
2 הוצאת כספים בדרך אחרת".

3
4 "מפרסם" – מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת כמען להתקשרות לשם רכישתו של נושא
5 דבר הפרסומת, מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את עסקיו או לקדם את מטרותיו, או מי
6 שמשווק את נושא דבר הפרסומת בעבור אחר..."

7
8 אכן המילים "לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת" ו- "או לקדם את מטרותיו" עשויות להתפרש כך
9 שהן מחילות את הוראות הסעיף על כל גוף, גם אם אינו מסחרי. מאידך, הרישא להגדרת "דבר
10 פרסומת" מתייחסת לפרסום "מסר המופץ באופן מסחרי" והמונח מסחרי יכול להתפרש כחל על
11 גופים מסחריים בלבד.

12 האפשרות לפרש את מילות החוק לכאן ולכאן היא, בתמצית, סלע המחלוקת בין הצדדים.

13
14 תכליתו של החוק, תוך הצבעה על דברי ההסבר לו, הובאו באריכות ובפירוט בפסק דינו של כב'
15 השופט אליקים רובינשטיין בע"א 2904/14 זיו גלסברג נגד קלאב רמון בע"מ וקצרה היריעה
16 מלהרחיב כאן. אולם, באותו מקרה לא נדונה סוגיית הפרשנות האמורה. בית המשפט לא נדרש לה
17 לנוכח העובדה כי לא דובר בתביעה נגד עמותה, או מוסד אחר שהינו מלכ"ר.

18
19 תביעות בגין הפרת הוראות הסעיף הנ"ל הגיעו לפתחם של בתי המשפט לתביעות קטנות במקרים
20 רבים, ובכלל זה תביעות נגד עמותות. התובע הפנה לת"ק 13-10-54943 רונלד רובינס נגד עמותת
21 תנו לחיות לחיות, אך גם שם לא נדונה השאלה שבמחלוקת לגופה. יש והנתבעת לא העלתה את
22 הטענה בפני הרשם הבכיר יגאל נמרודי שדן באותו מקרה.

23 אף בעניין ת"ק 14-03-1953 בן ארי נגד המרכז ללימודים אקדמיים באור יהודה בע"מ (חל"צ) לא
24 נדונה המחלוקת הנ"ל לגופה.

25
26 מאידך, הפנתה הנתבעת לפסקי הדין בעניין ת"ק 13-05-23960 ו- 12-08-21691, שם הוגשו תביעות
27 נגד עמותת טיולים ואגדות. בית המשפט פסק, בשני המקרים, כי העמותה אינה עונה להגדרת
28 "מפרסם" ופרסומיה בדבר פעילותה וכן הודעות על פעילויותיה אינן בגדר "דבר פרסומת".

29
30 יש להביא בחשבון כי ביום 15.1.14 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק לתיקון החוק הנ"ל, שבה
31 הוצע לתקן את סעי' 30 כך שיושטמו ממנו המילים "המופץ באופן מסחרי" ותחתן יבוא הנוסח
32 "לרבות מסר שמטרתו בקשת תרומה או הפצת תעמולה", וכן יוספו המילים להגדרת "מפרסם" –
33 "ובכלל זה קבלת תרומות או השפעה על עמדות או השקפות".

34
35 כמו כן הוצע להוסיף להגדרת "בית עסק" – "או שהוא מוסד ללא כוונת רווח".

בית משפט לתביעות קטנות בנתניה

27 אוגוסט 2015

ת"ק 15-02-52914 אלרון נ' העמותה למען עתיד טבעוני

1
2 טוענת הנתבעת, על יסוד דברי ההסבר להצעה הנ"ל, שעד לתיקון החוק עפ"י ההצעה, לא ניתן להגיש
3 תביעה כנגד עמותה לפי החוק במתכונתו הקיימת.

4
5 בדבר ההסבר הנ"ל נאמר: "בחלוף 5 שנים מתיקון החוק, ברור כי נדרש לטפל בהיבט נוסף אשר
6 החוק נמנע מלטפל בו עד היום, והוא הטרדת האזרח על ידי דואר זבל הנשלח ממוסדות שאינם
7 למטרות רווח, בלי לאפשר לאזרח לסרב לקבל זאת. מוסדות ללא כוונת רווח אינם כפופים להסדר
8 שנקבע בתיקון האמור לחוק התקשורת (בזק ושידורים) הואיל והגדרת "מפרסם" לפי סעיף 30א
9 חלה רק על מי שמפרסם מסרים באופן מסחרי ובכוונות מסחריות...הגם שמטרתם המובהקת של
10 המסרים הנשלחים ע"י גופים אלה הינה עידוד הוצאת כספים או השפעה על עמדות בנושאים
11 שלמענם פועלות העמותות".

12
13 הנתבעת מבקשת איפוא להסתמך על פרשנות המחוקק לדבר חקיקה קיים, כפי שבאה לידי ביטוי
14 בהצעה לתיקונו. אין בתיה משפט כפופים לפרשנות כזו, וספק אם תפקידו המחוקק לפרש את
15 חוקיו. עם זאת, צריך שיהיה משקל, בעת פרשנות החוק, גם לעובדה שקיימת הצעה לתקנו ואף
16 לדבר המחוקק בהסבר לאותה הצעה.

17
18 אין להתעלם מדברי ההסבר לחוק גופו, כפי שהובאו בהצעת חוק התקשורת (בזק ושירותים)(תיקון
19 מס' 33), התשס"ה – 2005, פורסמה בה"ח 182 י"ג סיון התשס"ה – 20.6.2005:

20
21 "להגדרת "דבר פרסומת" – מוצע לתקן את ההגדרה "דבר פרסומת" הקיימת בסעיף 30א בנוסחו
22 היום, באופן המבהיר כי מדובר במסר המופץ באופן מסחרי, קרי בהיקף נרחב לקבוצה גדולה של
23 נמענים. כמוכן מוצע להבהיר כי ההסדר המוצע יחול לגבי מסר כאמור שמטרתו לעודד הוצאת
24 כספים בכל דרך".

25
26 היינו, שהמחוקק שם לנגד עיניו במובן של הפצה מסחרית, את היקף ההפצה, ולא את מסחריות
27 הגוף המפרסם. גם ההרחבה של מטרות המסר, קרי, עידוד הוצאת כספים בכל דרך, מתפרשת על
28 רקע הרעיון הנטוע בבסיס התיקון לחוק, ככזו החלה על כל גוף שהוא, או על כל מסר שמאחוריו
29 עומדת המטרה לעודד הוצאת כספים.

30
31 אני סבורה לנוכח האמור, ואף לנוכח הרוח הנושבת מהצעת התיקון התלויה ועמדת היום, כי מטרת
32 של המחוקק בסעיף 30א כמתכונתו היום, היתה למנוע פרסום בלתי מוסכם של מסרים שיש בהם
33 מטרה לעודד הוצאת כספים לכל מטרה שהיא, ללא הבחנה לעניין זהותו של המפרסם. עם זאת, איני
34 מסכימה עם הדברים שהוסברו בהצעה (שעדיין תלוי הועומדת) כאילו החוק הקיים אינו מתמודד

בית משפט לתביעות קטנות בנתניה

27 אוגוסט 2015

ת"ק 15-02-52914 אלרון נ' העמותה למען עתיד טבעוני

1 עם שאלה זו. עיון בדברי ההסבר המקוריים מלמד, כי המחוקק שת לבו אף לגופים שאינם
2 מסחריים.

3
4 ספק אם התיקון המוצע עפ"י אותה הצעה הינו תיקון נחוץ.

5
6 ארשה לעצמי לציין, כי אף בפסקי הדין של בית המשפט לתביעות קטנות, שהציגה לפני הנתבעת
7 כנוכר לעיל, אין הנמקה משפטית, למסקנה, מדוע יש לפרש את החוק באופן שבו פורש.

8
9 אף התכלית הכללית של תיקון מס' 33 לחוק, שבו נוסף סעיף 30א, נועדה להתמודד עם התרחבות
10 עצומה של תופעת משלוח מסרים המכונים "דואר זבל" או "spam". תכלית זו תוגשם באימוץ
11 הפרשנות המרחיבה, קרי: החלת החוק על עמותות.

12
13 אשר על כן, אני מצרפת דעתי לדעתו של התובע כי סעי' 30א חל על הנתבעת.
14 אין בכך משום לקבוע מסמרות ביחס לשאלות העובדתיות שבמחלוקת, שטרם התבררו.

15
16 **הדיון לגופה של התביעה יתקיים במעמד הצדדים ביום 27.12.15 בשעה 10:30.**

17
18 חיוב בהוצאות יישקל בעת מתן ההכרעה הסופית.

19
20
21 ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ה, 27 אוגוסט 2015, בהעדר.

22

23 יפעת ביטון אונגר, רשמת בכירה